

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Jana Ferfeckého a Martina Bobáka ve věci

žalobkyně: **V. M.**, státní příslušnost Ukrajina
pobytem X
zastoupen advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu, zaevidované pod čj. OAM-0396038/DO-2025, pro její nepřijatelnost dne 9. 7. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 9. 7. 2025 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-0396038/DO 2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 9. 7. 2025 zaevidované pod čj. OAM-0396038/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12 269 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně, JUDr. Veroniky Pupalové, advokátky.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. V ČR dne 9. 7. 2025 požádala o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (lex Ukrajina). Tuto žádost však žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť žalobkyně získala dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie (Slovensku). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti a opřel o § 5 odst. písm. d) lex Ukrajina.

II. Podání účastníků řízení

2. Žalobkyně s postupem žalovaného nesouhlasila. Žalobou, podanou původně u Městského soudu v Brně a postoupenou zdejšímu soudu, se domáhala vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že jí žádost vrátil jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požadovala, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv, a přikázal žalovanému, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu.
3. Žalobkyně namítla, že splňuje podmínky pro udělení povolení za účelem dočasné ochrany. Z Ukrajiny utekla před válkou a jako první zemi si vybrala Irsko, které jí 27. 7. 2023 udělilo dočasnou ochranu. Přicestovala i s manželem a nezletilou dcerou, následně se rozhodli relokovat do ČR. Poté, co se manželovi nepodařilo legalizovat pobyt, si žalobkyně zajistila povolení za účelem dočasné ochrany na Slovensku (oprávnění bylo uděleno automaticky, zároveň Slovensko zrušilo oprávnění v Irsku). Později si žalobkyně 7. 7. 2025 „zrušila“ svůj pobyt na Slovensku a 9. 7. 2025 požádala o dočasnou ochranu v ČR.
4. Odepření registrace osoby podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, dle něhož žalovaný postupoval, je v rozporu s aktuální judikaturou správních soudců vycházející z rozsudku Nejvyššího správního soudu (NSS) z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, navazující na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 27. 2. 2025, věc C-753/23, *Krasiliva*, stejně jako s prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 a se směrnicí Rady 2001/55/ES. Dále žalobkyně poukázala na rozsudek zdejšího soudu z 28. 5. 2025, čj. 6 A 122/2024-55 a na něj navazující další procesní postup žalovaného vyústivší v udělení pobytového oprávnění. S poukazem na závěry vyslovené v odkazovaném rozhodnutí NSS považuje žalobkyně postup žalovaného spočívající ve vrácení žádosti jako nepřijatelné za nezákonný zásah.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 14. 10. 2025 zdůraznil, že v informačním systému členských států (TPP) je u žalobkyně stále uveden znak „tp“ ve vztahu k Irsku; je tak stále držitelkou dočasné ochrany. Žalovaný uvedl, že postupoval přesně v souladu se zákonem, a vymezil se proti závěrům rozsudku 1 Azs 174/2024. Zopakoval přitom ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025, 10 A 86/2025, 11 A 97/2025). Akcentoval vydání aktualizací prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382. Výklad § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina ze strany soudů neodpovídá ani jazykovému znění zákona, ani úmyslu zákonodárce. Unijním předpisům se přitom toto ustanovení nijak nepříčí. Na základě shora uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

III. Posouzení věci

6. Při přezkoumání tvrzeného zásahu vycházel soud ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí [§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)].
7. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž žalovaný výslovně a žalobkyně konkludentně souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud neshledal potřebu naříditi jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně podala u žalovaného a který jí žalovaný vrátil; ostatní dokumenty nejsou pro rozhodnutí nezbytné. Obsah formuláře je oběma stranám z povahy věci dobře znám, není mezi nimi sporný; byl ostatně předložen oběma účastníky. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalovaný argumentoval též dohodou členských států o vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Proto jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura NSS, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž by jím on nebo krajské soudy v předchozích řízeních provedly dokazování.
8. Žaloba je přípustná (rozsudek 1 Azs 174/2024, bod 26).
9. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
10. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že ji již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Irsku či na Slovensku). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
11. Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.
12. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v relativně nedávné době došlo k notnému judikатурnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V prvé řadě nelze opomenout již citovaný rozsudek SDEU ve věci C-753/23, *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, a z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, ze 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, z 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, z 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

13. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, z 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, z 3. 6. 2025, čj. 18 A 2/2025-52, z 13. 6. 2025, čj. 11 A 55/2025-37, ze 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39, ze 17. 7. 2025, čj. 18 A 49/2025-33). Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožňuje, resp. na nich nehodlá nic měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Níže uvedené pasáže bez dalšího přejal především z čerstvých rozsudků z 6. 8. 2025, čj. 18 A 38/2025-36, z 11. 8. 2025, čj. 10 A 86/2025-27, a z 26. 8. 2025, čj. 11 A 97/2025-31. Nevypovídá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou NSS známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval. Soud připomíná, že správní orgány, stejně jako krajské soudy, jsou obecně povinny respektovat judikaturu NSS a závěry z ní vyplývající, a to ve všech skutkově a právně obdobných případech (§ 12 odst. 1 s. ř. s. a čl. 4 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Pokud se od existující judikatury chtějí odchýlit, musí předložit racionální a závažné konkurující důvody (rozsudek NSS z 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34, bod 17 a násl., či naposledy rozsudek NSS z 29. 9. 2025, čj. 4 Azs 174/2025-23). Soud k tomu dodává, že by mělo jít o kvalitativně nové důvody, nikoli o opakování těch, s nimiž se soudy již mnohokrát vypořádaly.
14. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb. z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému TPP jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
15. Soud proto přisvědčil žalobkyni, že mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Soud nemá pochybnosti, že žalobkyně v obecné rovině splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by jí ostatně dočasná ochrana v Irsku, či dle jejího tvrzení posléze i na Slovensku nebyla udělena). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, na čemž nic nemění, že se fakticky jedná o volbu terciární. Žalobkyně nadto tvrdí a uváděla to i ve formuláři, že jí dočasná ochrana v Irsku a později i na Slovensku byla zrušena. Tím spíše nebyl důvod na žádost nahlížet jako na nepřijatelnou, ale naopak ji meritorně projednat.
16. Na právě uvedeném nic nemění ani návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025 a stejně tak ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí 2025/1460, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

17. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu, které znějí následovně.

Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.

V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasnou ochranu v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemisťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

18. Pomine-li soud že ustanovení recitálu (preambule) unijních předpisů nejsou závazná, citovaná část recitálu nutně nezpochybňuje závěry NSS učiněné v „dubnové“ judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva EU. I pokud by tedy soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se NSS mýlil.
19. Předně z nich neplyne, že by členský stát mohl žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobkyně tvrdí, že dočasnou ochranu (povolení za tímto účelem) v Irsku a později na Slovensku získala a zároveň, že ji byla zrušena. Není tak vůbec jisté, zda žalobkyni stále náleží povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany. Podle soudu by žalovaný měl okolnosti trvání dočasné ochrany přinejmenším blíže zjišťovat; nemohl se spokojit pouze s údajem v TPP.
20. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech. NSS nezpochybnil, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný také prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě nebo zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky 1 Azs 336/2024 a 1 Azs 174/2024; v reakci na aktualizací prováděcí rozhodnutí výše cit. rozsudky NSS 1 Azs 111/2025 a 4 Azs 174/2025).
21. Postoji žalovaného dle soudu konečně ubírá přesvědčivosti i pozdější novelizace lex Ukrajina zákonem č. 314/2025 Sb., kterým byl do § 5 odst. 1 pod písm. f) s účinností od 3. 9. 2025 přidán další důvod nepřijatelnosti, pokud je žádost *podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3* (tj. oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy). Podle zdůvodnění pozměňovacího návrhu poslance Letochy, jímž byl do

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

návrhu uvedeného zákona tento bod vložen, jde o reakci na judikaturu NSS, přičemž je snahou regulovat možnosti sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany. Mohlo-li by optikou unijního práva obstát písm. d), jak tvrdí žalovaný, bylo by alespoň z hlediska držitelů dočasné ochrany v jiném členském státě EU, zcela nadbytečné takovou úpravu (a celý mechanismus oznámení) zavádět, neboť tyto případy by zahrnovalo i písm. d), jehož je písm. f) fakticky podmnožinou.

IV. Závěr a náklady řízení

22. S ohledem na výše uvedené soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni 9. 7. 2025 vrátil její žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, a žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením žádosti.
23. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Pokud je původní irské či slovenské pobytové oprávnění nadále platné a trvá, žalovaný žalobkyni poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobkyně na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá žalobkyni jako držitelce dočasné ochrany oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobkyni, aby sama v přiměřené lhůtě učinila kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu jí poskytne součinnost.
24. Výrok II o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník řízení právo na náhradu nákladů. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, má tedy nárok na náhradu nákladů řízení. Od úhrady soudního poplatku byla osvobozena, vznikly jí náklady právního zastoupení. Náklady žalobkyně proto spočívají v odměně její zástupkyni za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (AT) v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč [§ 7, § 9 odst. 5 AT] a náhradě hotových výdajů za 2 úkony v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Zástupkyně žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, jak soud ověřil, výslednou odměnu a náhradu hotových výdajů proto dále zvýšil o 21 %. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni k rukám její zástupkyně celkem 12 269 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 3. listopadu 2025

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.